

Ledamöter och ersättare

ARBETSMARKNADS- OCH GYMNASIENÄMNDEN

Tid **tisdag 10 juni 2025 kl. 08:15****Plats** **Stadshuset, sessionssalen**

Upprop

Val av justerare

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Punkt	Rubrik	Ärendenr	Sida
1	Ordföranden informerar	2025/148	2
2	Arbetsmarknads- och utbildningsdirektören informerar	2025/149	3
3	Remiss av delbetänkandet Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migration- och asylpakt (SOU 2025:31)	2025/112	4 - 43
4	Redovisning av meddelanden 2025-06-10	2025/143	44 - 45
5	Redovisning av delegationsbeslut 2025-06-10	2025/144	46 - 47
6	Information avseende enkät om trygghet och studiero i gymnasiet	2025/151	48
7	Information avseende arbetet med branschråden	2025/150	49
8	Information avseende gymnasieskolans arbete med frågor gällande HBTQIA+	2025/152	50

Ordföranden informerar

Ärendenr 2025/148-2.1.0.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Ordföranden informerar om aktuella frågor.

Andreas Aspgren

Kommunsekreterare

Arbetsmarknads- och utbildningsdirektören informerar

Ärendenr 2025/149-2.1.0.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknads- och utbildningsdirektören informerar om aktuella frågor.

Andreas Aspgren

Kommunsekreterare

§ 25

Remiss av delbetänkandet Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migration- och asylpakt (SOU 2025:31)

Ärendenr 2025/112-1.3.1.5

Arbetsmarknads- och gymnasienämndens arbetsutskotts beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämndens arbetsutskott beslutar att hänskjuta ställningstagande i ärendet till arbetsmarknads- och gymnasienämndens sammanträde 2025-06-10.

Sammanfattning av ärendet

Luleå kommun har fått förfrågan att lämna svar på remiss SOU 2025:31 Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migration- och asylpakt. Regeringen vill inhämta synpunkter på förslagen i utredningen från ett flertal myndigheter, kommuner, fackliga organisationer samt civilsamhället däribland Luleå kommun.

Bakgrund

SOU 2025:31 Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migration- och asylpakt, utgår ifrån en översyn av det svenska regelverket för beviljande av asyl och förfarandet för prövningen av en asylansökan. I översynen har ingått att lämna förslag till författningsändringar och andra åtgärder som syftar till att så långt det är rättsligt möjligt begränsa bl.a. asylsökandes rättigheter genom att anpassa regelverket till miniminivån enligt EU-rätten (dir. 2023:137).

Utredningen föreslår att svensk rätt anpassas till EU:s miniminivå genom följande åtgärder:

1. **Avvisning av asylansökningar:** Inför bestämmelser som gör det möjligt att avvisa asylansökningar i fler situationer än idag, i enlighet med asylprocedurförordningen.
2. **Uppenbart orgrundade asylansökningar:** Ge Migrationsverket befogenhet att förklara asylansökningar som uppenbart orgrundade.
3. **Rättslig rådgivning och bistånd:** Begränsa statens kostnadsansvar för rättslig rådgivning till vad som föreskrivs i EU-förordningarna, med tidsgränser för rådgivningen.

4. **Permanent uppehållstillstånd:** Upphäv möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd för vissa grupper och inför tidsbegränsade uppehållstillstånd.
5. **Svenskt medborgarskap:** Tillåt förvärv av svenskt medborgarskap för personer med välgrundade utsikter att beviljas varaktigt uppehållstillstånd.
6. **Övriga ändringar:** Anpassa studiestödslagen för att kvotflyktingar fortsatt ska kunna beviljas studiestöd.

Luleå kommuns yttrande

Norrbottnen och Luleå står inför stora demografiska utmaningar med en åldrande och minskad arbetsför befolkning. Många arbetsgivare uppger idag att de har svårt att hitta arbetskraft och den problematiken kommer att kvarstå och förmodligen öka de kommande åren i samband med alla industrietableringar som planeras. Befolkningstillväxten i Norrbotten och Luleå har de senaste 10 åren till stor del utgjorts av utrikesfödda som på olika sätt har bosatt sig här.

Förändringar som begränsar antalet asylsökande och beviljade uppehållstillstånd kan hämma befolkningstillväxten och på så sätt även bidra till än större kompetensbrist. Tidsbegränsade eller tillfälliga uppehållstillstånd kan försvåra etableringen på arbetsmarknaden för individen och för arbetsgivare utgöra ett hinder för att rekrytera utrikesfödda men tanke på den osäkerhet som blir gällande uppehållstillståndet. Arbetsgivare kan även förlora medarbetare om inte uppehållstillståndet förlängs. Med hänvisning till Luleå kommuns målsättning att bli 100 000 invånare krävs en enklare process samt bättre långsiktighet för utrikesfödda att få sitt uppehållstillstånd.

Utredningens förslag bör också konsekvensbedömmas utifrån hur de påverkar social sammanhållning och integration i kommunen. Det är viktigt att skapa förutsättningar för att nyanlända ska kunna bli en del av samhället och bidra till dess utveckling. Inte minst ur ett barnrättsperspektiv är detta viktigt. Krig och flyktingskap har en starkt negativ inverkan på barns psykiska hälsa. Barn på flykt behöver en trygg vardag. Det är viktigt att snabbt komma i gång med boende och skola, arbete och en fungerande social situation. Utmönstringen av permanent uppehållstillstånd kan försvåra integrationen och skapa osäkerhet för barn och unga som redan är i en utsatt situation.

Merparten av förslagen i utredningen berör inte arbetsmarknad- och gymnasienämndens verksamhet men kan i vissa områden som exempelvis tidsbegränsningar i uppehållstillståndet påverka befolkningstillväxten negativt och försvåra nyanländas etablering på arbetsmarknaden, men i vilken utsträckning det kommer att ske i Luleå är svårt att ge uttala sig om.

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden har föreslagit arbetsmarknads- och gymnasienämnden besluta att anta remissvar i enlighet med ovan och avge som Luleå kommuns svar till Justitiedepartementet.

Sammanträdet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen föredrar ärendet.

Dag Sundberg (M) föreslår att avslå arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag och lämna yttrande enligt följande som Luleå kommuns svar till Justitiedepartementet: *Norrbotten och Luleå står inför stora demografiska utmaningar med en åldrande och minskande arbetsför befolkning. Många arbetsgivare uppger idag att de har svårt att hitta arbetskraft och den problematiken kommer att kvarstå samt förmodligen öka de kommande åren i samband med alla industrietableringar som planeras. Befolkningstillväxten i Norrbotten och Luleå har de senaste 10 åren till stor del utgjorts av utrikesfödda som på olika sätt har bosatt sig här. Därför kan befolkningstillväxten hämmas av begränsningar i antalet asylsökande och beviljade uppehållstillstånd.*

Att i ett tidigt skede ge besked till den asylsökande om de beviljas asyl eller avvisas är positivt. Ett gemensamt regelverk inom EU skapar överskådlighet och tydlighet istället för att som idag ha flera olika regler. Därför är det positivt att svensk rätt ligger i linje med asylprocedurförordningen. Avseende "uppenbart ogrundade asylansökningar" är Migrationsverket ansvarig myndighet och bör därför kunna anförtros att bedöma huruvida asylansökningar är uppenbart ogrundade eller ej.

Med respekt för skattebetalarnas pengar föreligger inga betydande skäl att gå utöver vad som föreskrivs av EU:s förordningar avseende statens kostnadsansvar vid rättslig rådgivning. Snarare finns ett värde i en enhetlighet inom EU i syfte att tydliggöra vad som gäller och i syfte att minska byråkratin.

Avseende upphäva möjligheter till permanenta uppehållstillstånd för vissa grupper som omnämns i punkt 4 ser vi en risk att det skapar ett stort glapp där det å ena sidan finns tillfälliga uppehållstillstånd och å andra sidan medborgarskap men inget mellanliggande vilket kan medföra vissa svårigheter. Under förutsättning att förslaget i punkt 5 genomförs ser vi dock att förslaget är balanserat. Att skapa ett tydligare regelverk, där det framgår att målet ska vara medborgarskap för de som önskar bo i Sverige, ser vi som positivt. Tillfälliga uppehållstillstånd kan förvisso medföra en viss stress hos de som får detta men samtidigt kan den ökade tydligheten och fokuset på medborgarskap tydliggöra vägen framåt för de som kommer till Sverige vilket är positivt. Däremot bör det övervägas att korta den byråkratiska processen kring att erhålla medborgarskap för att kompensera för att permanenta uppehållstillstånd tas bort i processen, dock utan att minska på kraven för att erhålla medborgarskap.

Det bör anmärkas på att ordet "förvärv" kan tolkas på flera olika sätt och bör därför bytas ut mot ordet "erhålla" eller dylikt. Förslagen behöver konsekvensbedömas utifrån hur de påverkar integrationen och nyanländas förutsättningar att bidra till samhället.

Ordföranden (S) föreslår att hänskjuta ställningstagande i ärendet till arbetsmarknads- och gymnasienämndens sammanträde 2025-06-10.

Beslutsgång

Ordföranden ställer eget förslag under proposition och finner att arbetsutskottet hänskjuter ställningstagande i ärendet till arbetsmarknads- och gymnasienämndens sammanträde 2025-06-10.

Beslutsunderlag

- Remiss avseende delbetänkandet Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migrations- och asylpakt SOU 2025:31, AGN Hid: 2025.431
- Remissmissiv - Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migrations- och asylpakt SOU 2025:31, AGN Hid: 2025.430
- Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag avseende remiss av delbetänkandet Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migration- och asylpakt (SOU 2025:31), AGN Hid: 2025.588

Remissvar avseende delbetänkandet Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migration- och asylpakt (SOU 2025:31)

Ärendenummer 2025/112-1.3.1.5

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att anta remissvar i enlighet med nedan och avge som Luleå kommuns svar till Justitiedepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Luleå kommun har fått förfrågan att lämna svar på remiss SOU 2025:31 Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migration- och asylpakt. Regeringen vill inhämta synpunkter på förslagen i utredningen från ett flertal myndigheter, kommuner, fackliga organisationer samt civilsamhället däribland Luleå kommun.

Bakgrund

SOU 2025:31 Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migration- och asylpakt, utgår ifrån en översyn av det svenska regelverket för beviljande av asyl och förfarandet för prövningen av en asylansökan. I översynen har ingått att lämna förslag till författningsändringar och andra åtgärder som syftar till att så långt det är rättsligt möjligt begränsa bl.a. asylsökandes rättigheter genom att anpassa regelverket till miniminivån enligt EU-rätten (dir. 2023:137).

Utredningen föreslår att svensk rätt anpassas till EU:s miniminivå genom följande åtgärder:

1. **Avvisning av asylansökningar:** Inför bestämmelser som gör det möjligt att avvisa asylansökningar i fler situationer än idag, i enlighet med asylprocedurförordningen.
2. **Uppenbart ogrundade asylansökningar:** Ge Migrationsverket befogenhet att förklara asylansökningar som uppenbart ogrundade.
3. **Rättslig rådgivning och bistånd:** Begränsa statens kostnadsansvar för rättslig rådgivning till vad som föreskrivs i EU-förordningarna, med tidsgränser för rådgivningen.

4. **Permanent uppehållstillstånd:** Upphäv möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd för vissa grupper och inför tidsbegränsade uppehållstillstånd.
5. **Svenskt medborgarskap:** Tillåt förvärv av svenskt medborgarskap för personer med välgrundade utsikter att beviljas varaktigt uppehållstillstånd.
6. **Övriga ändringar:** Anpassa studiestödslagen för att kvotflyktingar fortsatt ska kunna beviljas studiestöd.

Luleå kommuns yttrande

Norrbotten och Luleå står inför stora demografiska utmaningar med en åldrande och minskad arbetsför befolkning. Många arbetsgivare uppger idag att de har svårt att hitta arbetskraft och den problematiken kommer att kvarstå och förmodligen öka de kommande åren i samband med alla industrietableringar som planeras. Befolkningstillväxten i Norrbotten och Luleå har de senaste 10 åren till stor del utgjorts av utrikesfödda som på olika sätt har bosatt sig här.

Förändringar som begränsar antalet asylsökande och beviljade uppehållstillstånd kan hämma befolkningstillväxten och på så sätt även bidra till än större kompetensbrist. Tidsbegränsade eller tillfälliga uppehållstillstånd kan försvåra etableringen på arbetsmarknaden för individen och för arbetsgivare utgöra ett hinder för att rekrytera utrikesfödda men tanke på den osäkerhet som blir gällande uppehållstillståndet. Arbetsgivare kan även förlora medarbetare om inte uppehållstillståndet förlängs. Med hänvisning till Luleå kommuns målsättning att bli 100 000 invånare krävs en enklare process samt bättre långsiktighet för utrikesfödda att få sitt uppehållstillstånd.

Utredningens förslag bör också konsekvensbedömmas utifrån hur de påverkar social sammanhållning och integration i kommunen. Det är viktigt att skapa förutsättningar för att nyanlända ska kunna bli en del av samhället och bidra till dess utveckling. Inte minst ur ett barnrättsperspektiv är detta viktigt. Krig och flyktingskap har en starkt negativ inverkan på barns psykiska hälsa. Barn på flykt behöver en trygg vardag. Det är viktigt att snabbt komma i gång med boende och skola, arbete och en fungerande social situation. Utmönstringen av permanent uppehållstillstånd kan försvåra integrationen och skapa osäkerhet för barn och unga som redan är i en utsatt situation.

Merparten av förslagen i utredningen berör inte arbetsmarknad- och gymnasienämndens verksamhet men kan i vissa områden som exempelvis tidsbegränsningar i uppehållstillståndet påverka befolkningstillväxten negativt och försvåra nyanländas etablering på arbetsmarknaden, men i vilken utsträckning det kommer att ske i Luleå är svårt att ge uttala sig om.

Beslutsunderlag

- Remiss avseende delbetänkandet Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migrations- och asylpakt SOU 2025:31, AGN Hid: 2025.431
- Remissmissiv - Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till mininivån enligt EU:s migrations- och asylpakt SOU 2025:31, AGN Hid: 2025.430

Sven Lindahl

Avdelningschef Tillväxt, Integration och Arbetsmarknad

Beslutet skickas till

Justitiedepartementet

Arbetsmarknads- och utbildningsdirektör

Avdelningschef Tillväxt, Integration och Arbetsmarknad

Kommunstyrelseförvaltningen

Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt EU:s migrations- och asylpakt

Delbetänkande av Miniminivåutredningen

Stockholm 2025

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2025:31

SOU och Ds finns på [regeringen.se](https://www.regeringen.se) under Rättsliga dokument.

Svara på remiss – hur och varför
Statsrådsberedningen, SB PM 2021:1.

Information för dem som ska svara på remiss finns tillgänglig på [regeringen.se/remisser](https://www.regeringen.se/remisser).

Layout: Kommittéservice, Regeringskansliet

Omslag: Elanders Sverige AB

Tryck och remisshantering: Elanders Sverige AB, Stockholm 2025

ISBN 978-91-525-1193-0 (tryck)

ISBN 978-91-525-1194-7 (pdf)

ISSN 0375-250X

Till statsrådet Johan Forssell

Regeringen beslutade den 2 oktober 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av det svenska regelverket för beviljande av asyl och förfarandet för prövningen av en asylansökan och lämna förslag till författningsändringar och andra åtgärder som syftar till att så långt det är rättsligt möjligt begränsa bl.a. asylsökandes rättigheter genom att anpassa regelverket till miniminivån enligt EU-rätten (dir. 2023:137). I det uppdraget ingår att ta ställning till hur möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd ska utmönstras för vissa utlänningar. Utredningen ska också utreda under vilka förutsättningar permanenta uppehållstillstånd som har beviljats vissa utlänningar ska kunna ändras. Som särskild utredare förordnades tillförordnad rådman (numera rådman) Josephine Boswell.

Den 21 november 2024 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv för utredningen som innebar en ändring av uppdraget om att anpassa det svenska regelverket till EU:s rättsliga miniminivå. I stället för uppdraget som ingick i de ursprungliga direktiven ska utredningen utreda de frågor i asylprocedurförordningen och asyl- och migrationshanteringsförordningen som har anknytning till det ursprungliga uppdraget och där det finns ett utrymme för medlemsstaterna att välja om regler ska tillämpas eller inte. Det gäller frågor om rätten till rättslig rådgivning, rättsligt bistånd och biträde samt om uppenbart ogrundade ansökningar och avvisning av asylansökan. Utredningen ska fortfarande ta ställning till hur möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd ska utmönstras för vissa utlänningar (dir. 2024:115). Uppdragen ovan redovisas i detta delbetänkande. Utredaren ska härutöver fullfölja uppdraget om att utreda under vilka förutsättningar permanenta uppehållstillstånd som har beviljats vissa utlänningar ska kunna ändras. Det uppdraget ska redovisas senast den 2 oktober 2025.

Som sakkunniga i utredningen förordnades från och med den 30 januari 2024 kanslirådet Cecilia Unga, Justitiedepartementet och rättssakkunnige Simon Nesterud, Justitiedepartementet. Som experter i utredningen förordnades från och med samma dag den rättsliga experten Anna Carlsson, Migrationsverket, kammarrättsrådet Robert Johansson och advokaten Emelie Jörwall.

Som sekreterare i utredningen anställdes från och med den 1 november 2023 rättsliga experten Daniel Böcker och den 1 december 2023 förvaltningsrättsfiskalen Jonas Persson.

Utredningen, som antagit namnet Miniminivåutredningen, överlämnar härmed delbetänkandet *Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt EU:s migrations- och asylpakt* (SOU 2025:31).

Josephine Boswell svarar som särskild utredare ensam för innehållet i betänkandet. Utredningens sakkunniga och experter har kontinuerligt getts tillfälle att kommentera texter och lämna synpunkter på förslagen.

Arbetet fortsätter i enlighet med direktiven.

Stockholm i mars 2025

Josephine Boswell

Daniel Böcker
Jonas Persson

Innehåll

Sammanfattning	13
Summary	21
1 Författningsförslag.....	29
1.1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	29
1.2 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395).....	47
1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap	49
1.4 Förslag till förordning om ändring i utlänningsförordningen (2006:97)	50
2 Utredningens uppdrag och arbete.....	51
2.1 Utredningens uppdrag.....	51
2.2 Utredningens arbete	52
2.3 Utgångspunkter och avgränsningar	53
3 Internationella förpliktelser.....	55
3.1 Inledning.....	55
3.2 Genèvekonventionen och New York-protokollet.....	55
3.3 FN:s konvention mot tortyr	57
3.4 Barnkonventionen.....	57
3.5 Europakonventionen	58

3.6	Tidigare och nu gällande skyddsgrundsdirektiv	60
3.6.1	Utgångspunkter	60
3.6.2	Bedömning av ansökningar om internationellt skydd.....	61
3.6.3	Flyktingar	62
3.6.4	Alternativt skyddsbehövande.....	62
3.7	Tidigare och nu gällande asylprocedurdirektiv.....	63
3.8	EU:s migrations- och asylpakt	64
3.8.1	Inledning.....	64
3.8.2	Asylprocedurförordningen.....	65
3.8.3	Asyl- och migrationshanteringsförordningen.....	65
3.8.4	Förordningen om vidarebosättning	66
4	Uppehållstillstånd för asylsökande	67
4.1	Inledning.....	67
4.2	Skyddsbehövande	67
4.2.1	Flyktingar	67
4.2.2	Alternativt skyddsbehövande.....	68
4.3	Kvotflyktingar	69
4.4	Anknytning.....	70
4.5	Synnerligen ömmande omständigheter.....	71
4.6	Vissa verkställighetshinder.....	72
4.7	Arbetstillstånd vid lagakraftvunnet avslag på asylansökan.....	73
4.8	Uppehållstillståndens längd	74
5	Avvisning av asylansökningar	75
5.1	Inledning.....	75
5.1.1	Tidigare och nu gällande asylprocedurdirektiv	76
5.1.2	Asylprocedurförordningen.....	79
5.1.3	Gällande nationell rätt	80

5.1.4	Kompletterande bestämmelser till artikel 38.1 i asylprocedurförordningen om avvisning av ansökan om internationellt skydd	83
6	Uppenbart ogrundade asylansökningar.....	87
6.1	Inledning.....	87
6.1.1	Det omarbetade asylprocedurdirektivet.....	88
6.1.2	Asylprocedurförordningen	90
6.1.3	Gällande nationell rätt.....	93
6.1.4	Kompletterande bestämmelser till artikel 39.4 i asylprocedurförordningen om uppenbart ogrundade ansökningar om internationellt skydd	97
7	Rättslig rådgivning, rättsligt bistånd och biträde	101
7.1	Inledning.....	101
7.2	EU-rätt	102
7.2.1	Det omarbetade asylprocedurdirektivet.....	102
7.2.2	Asylprocedurförordningen	104
7.2.3	Den omarbetade Dublinförordningen	108
7.2.4	Asyl- och migrationshanteringsförordningen	109
7.3	Gällande nationell rätt	111
7.4	Behovet av anpassningar av svensk rätt i förhållande till asylprocedurförordningen och asyl- och migrationshanteringsförordningen.....	117
7.5	EU:s miniminivå när det gäller kostnadsfri rättslig rådgivning, rättsligt bistånd och biträde.....	119
7.5.1	Miniminivån enligt asylprocedurförordningen....	119
7.5.2	Miniminivån enligt asyl- och migrationshanteringsförordningen	123
7.6	Utredningens förslag om kompletterande bestämmelser när det gäller tillhandahållande av rättslig rådgivning, rättsligt bistånd och biträde.....	125
7.6.1	Inledning.....	126

7.6.2	Kostnadsfri rättslig rådgivning ska tillhandahållas genom ett offentligt biträde.....	128
7.6.3	Möjligheten att få kostnadsfritt rättsligt biträde i samtliga skeden av asylprocessen hos Migrationsverket tas bort	134
7.6.4	Utredningens förslag i förhållande till det offentliga biträdets nuvarande roll och uppdrag...	137
7.6.5	Kostnadsfri rättslig rådgivning enligt asylprocedurförordningen	138
7.6.6	Den kostnadsfria rättsliga rådgivningen enligt asylprocedurförordningen ska begränsas i tid.....	141
7.6.7	Den kostnadsfria rättsliga rådgivningen enligt asylprocedurförordningen ska uteslutas i vissa fall.....	144
7.6.8	Kostnadsfri rättslig rådgivning i förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat	145
7.6.9	Den kostnadsfria rättsliga rådgivningen i förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat ska begränsas i tid.....	145
7.6.10	Rätt till offentligt biträde vid överklagande av beslut enligt asylprocedurförordningen.....	147
7.6.11	Det offentliga biträdets uppdrag vid överklagande av beslut enligt asylprocedurförordningen ska inte begränsas i tid.....	149
7.6.12	Vid överklagande av beslut enligt asylprocedurförordningen ska den enskilde inte ha rätt till offentligt biträde i vissa fall.....	150
7.6.13	Rätt till offentligt biträde vid överklagande av beslut om överföring	153
7.6.14	Det offentliga biträdets uppdrag vid överklagande av beslut om överföring ska inte begränsas i tid	154
7.6.15	Vid överklagande av beslut om överföring ska den enskilde inte ha rätt till offentligt biträde när överklagandet saknar rimliga utsikter till framgång	155

7.6.16	Migrationsverkets handläggning av ansökningar om förlängning av uppehållstillstånd	156
7.6.17	Migrationsverkets handläggning efter återförvisning från domstol	157
7.6.18	Avslutande kommentarer.....	159
8	Utmönstring av möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd för vissa grupper	161
8.1	Inledning.....	161
8.2	Allmänt om permanent uppehållstillstånd i svensk rätt	162
8.3	Permanent uppehållstillstånd för skyddsbehövande och vid vissa verkställighetshinder	164
8.4	Möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd ska tas bort för vissa grupper	165
8.5	Utredningens förslag om hur permanenta uppehållstillstånd ska utmönstras för vissa grupper	166
8.5.1	Bestämmelserna om permanent uppehållstillstånd för skyddsbehövande m.fl. upphävs.....	166
8.5.2	Det införs bestämmelser om tidsbegränsade uppehållstillstånd för kvotflyktingar.....	167
8.5.3	Det införs bestämmelser om tidsbegränsade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i Sverige	171
8.5.4	Bestämmelserna om permanent uppehållstillstånd för brottsdömda utlänningar upphävs	173
8.5.5	Vissa ändringar med anledning av att systemet med spårbyte avskaffas	174
8.6	Vissa frågor om uppehållstillstånd på grund av anknytning	176
8.6.1	Inledning.....	176
8.6.2	Allmänt om uppehållstillstånd på grund av anknytning.....	176

8.6.3	Anhöriginvandring som omfattas av familjeåterföreningsdirektivet.....	179
8.6.4	Anhöriginvandring som inte omfattas av familjeåterföreningsdirektivet.....	181
8.6.5	Vidarebosatta (kvotflyktingar) och varaktigt bosatta i Sverige med tidsbegränsat uppehållstillstånd ska kunna vara anknytningsperson.....	188
8.6.6	Bestämmelserna om att beviljas eget uppehållstillstånd oberoende av anknytningspersonens tillstånd behöver inte ändras	189
8.7	Följdändringar med anledning av utmönstringen av möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd för vissa grupper	193
8.7.1	Studiehjälp och studiemedel.....	193
8.7.2	Möjligheten att upphäva ett avlägsnandebeslut ska inte utökas	194
8.7.3	Vissa författningar där begreppet permanent uppehållstillstånd förekommer	196
9	Ändringar i lagen om svenskt medborgarskap.....	201
9.1	Inledning.....	201
9.2	Bakgrund.....	202
9.2.1	Internationell rätt.....	202
9.2.2	Allmänt om det svenska medborgarskapet.....	204
9.2.3	Permanent uppehållstillstånd som krav för svenskt medborgarskap	209
9.2.4	Anmälan enligt nuvarande ordning.....	212
9.2.5	Naturalisation enligt nuvarande ordning.....	215
9.3	Överväganden.....	218
9.3.1	Utlänningar som berörs av utmönstringen av permanent uppehållstillstånd ska även fortsatt kunna förvärva svenskt medborgarskap	218
9.3.2	Permanent uppehållstillstånd ska som huvudregel fortsatt krävas för förvärv av svenskt medborgarskap.....	218

9.3.3	Välgrundade utsikter att beviljas varaktigt uppehållstillstånd likställs med permanent uppehållstillstånd.....	221
9.3.4	Vissa frågor om hemvist m.m.	227
9.3.5	Särskilt om lagtekniska överväganden.....	230
9.3.6	Avslutande kommentarer.....	232
10	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	233
10.1	Ikraftträdande	233
10.2	Övergångsbestämmelser.....	234
11	Konsekvenser.....	237
11.1	Inledning.....	237
11.2	EU-rätten och Sveriges internationella åtaganden.....	238
11.2.1	Inledning	239
11.2.2	Nekad prövning av asylansökan och uppenbart ogrundade asylansökningar.....	239
11.2.3	Offentligt biträde	240
11.2.4	Utmönstring av permanent uppehållstillstånd för vissa grupper.....	240
11.2.5	Ändringar i medborgarskapslagstiftningen.....	241
11.3	Konsekvenser för enskilda	242
11.3.1	Inledning	243
11.3.2	Nekad prövning av asylansökan	244
11.3.3	Uppenbart ogrundade asylansökningar	244
11.3.4	Offentligt biträde	245
11.3.5	Utmönstring av permanent uppehållstillstånd för vissa grupper.....	246
11.3.6	Ändringar i medborgarskapslagstiftningen.....	251
11.3.7	Särskilt om konsekvenser för barn	252
11.4	Konsekvenser för staten	255
11.4.1	Inledning	256
11.4.2	Migrationsverkets verksamhet.....	257
11.4.3	Domstolarnas verksamhet	270

11.5	Konsekvenser för arbetsmarknadsintegration och etablering.....	276
11.6	Konsekvenser för jämställdheten	277
11.7	Konsekvenser för offentliga biträden.....	278
11.8	Andra konsekvenser	280
12	Författningskommentar	281
12.1	Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	281
12.2	Förslaget till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395)	300
12.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.....	301
	Referenser.....	305
	Bilagor	
Bilaga 1	Kommittédirektiv 2023:137.....	317
Bilaga 2	Kommittédirektiv 2024:115.....	333

Sammanfattning

Uppdraget

Inför detta delbetänkande har utredningen i huvudsak haft i uppdrag att

- analysera och ta ställning till om det enligt svensk rätt ska vara möjligt att neka prövning av en asylansökan i fler situationer än vad som följer direkt av asylprocedurförordningen.
- analysera och ta ställning till om nationella myndigheter ska be- myndigas att förklara ogrundade asylansökningar som uppenbart ogrundade i enlighet med den möjlighet som finns enligt asylprocedurförordningen.
- analysera och ta ställning till behovet av anpassningar av svensk rätt i förhållande till bestämmelser i EU:s migrations- och asylpakt rörande rättslig rådgivning samt rättsligt bistånd och biträde.
- ta ställning till hur möjligheten att beviljas permanent uppehålls- tillstånd ska utmönstras för utlänningar som beviljas uppehålls- tillstånd på grund av skyddsbehov, vidarebosättning, synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter, på grund av vissa verk- ställighetshinder, arbete efter avslag på asylansökan och som var- aktigt bosatta, liksom för anhöriga till dessa grupper.
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Här följer en sammanfattning av utredningens förslag, som i före- kommande fall syftar till att anpassa relevanta svenska regler till EU:s rättsliga miniminivå.

Avvisning av asylansökningar

Utredningen föreslår att det införs bestämmelser i utlänningslagen som gör det möjligt att avvisa en asylansökan i samtliga de situationer som asylprocedurförordningen medger att så sker. I förhållande till nuvarande ordning innebär detta att beslutsmyndigheten ges möjlighet att avvisa en asylansökan i fler fall än vad som är möjligt i dag. Det gäller dels när en internationell brottmålsdomstol eller tribunal har tillhandahållit sökanden säker omplacering till en medlemsstat eller ett tredjeland, dels under vissa förutsättningar när sökanden är föremål för ett beslut om återvändande i enlighet med artikel 6 i det s.k. återvändandedirektivet.

Uppenbart ogrundade asylansökningar

Utredningen föreslår att det införs bestämmelser i utlänningslagen som gör det möjligt för Migrationsverket att förklara en asylansökan som uppenbart ogrundad i samtliga de situationer som asylprocedurförordningen medger det. Förutsättningarna för att verkställa ett avlägsnandebeslut utan att det har fått laga kraft regleras däremot i asylprocedurförordningen genom i huvudsak direkt tillämpliga bestämmelser. Möjligheten att förklara en asylansökan som uppenbart ogrundad kommer därför att ha begränsad betydelse för enskilda, men får antas medföra vissa positiva effekter för myndigheter och domstolar.

Rättslig rådgivning, rättsligt bistånd och biträde

Migrationsverket

Utredningen föreslår att rätten till kostnadsfri rättslig rådgivning enligt asylprocedurförordningen respektive asyl- och migrationshanteringsförordningen ska tillgodoses genom att ett offentligt biträde förordnas för sökanden. Statens kostnadsansvar ska begränsas till att avse sådan kostnadsfri rådgivning som förordningarna föreskriver. Det ska införas tidsgränser för tillhandahållandet av sådan rådgivning. Som utgångspunkt ska asylsökande ha rätt till en timmes kostnadsfri rättslig rådgivning under asylprocessen hos Migrationsverket. Om det finns skäl ska Migrationsverket kunna bevilja ersättning för ytterligare en timmes sådan rådgivning. Den nuvarande möj-

ligheten att beviljas ett offentligt biträde som bistår sökanden under alla skeden av asylprocessen hos Migrationsverket tas därmed bort. I förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat ska sökanden ha rätt till en timmes kostnadsfri rättslig rådgivning. Migrationsverket ska ges möjlighet att underlåta att förordna ett offentligt biträde i vissa situationer i enlighet med vad som medges enligt förordningarna.

Bestämmelserna om handläggning av frågor om offentligt biträde ska i huvudsak kvarstå oförändrade. Ett förordnande som offentligt biträde i asylprocessen gäller som utgångspunkt till dess att Migrationsverkets beslut fått laga kraft, men i vissa situationer ska migrationsdomstolarna avsluta förordnandet (se nedan). I förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat upphör det offentliga biträdets förordnande avseende den kostnadsfria rättsliga rådgivningen i samband med att ansvarig medlemsstat fastställs.

Domstolarna

Enligt asylprocedurförordningen respektive asyl- och migrationshanteringsförordningen är utgångspunkten att sökanden har rätt till kostnadsfritt rättsligt biträde i en eventuell överklagandeprocess. Samtidigt föreskriver förordningarna en möjlighet för medlemsstaterna att utesluta denna rätt i vissa fall. Utredningen föreslår att det i enlighet med förordningarna införs bestämmelser med innebörden att migrationsdomstolarna i vissa situationer ska underlåta att förordna ett offentligt biträde eller entlediga ett befintligt offentligt biträde. Vid överklagande av Migrationsverkets beslut enligt asylprocedurförordningen ska det inte finnas någon rätt till kostnadsfritt rättsligt biträde om det anses att överklagandet saknar rimliga utsikter till framgång eller utgör ett missbruk av förfarandet eller om sökanden redan bistås eller biträds av en rättslig rådgivare. Ett förordnande som offentligt biträde i asylprocessen gäller normalt till dess att Migrationsverkets beslut fått laga kraft, men migrationsdomstolarna ska när överklagandet har kommit in ta ställning till om det finns skäl för att avsluta förordnandet i enlighet med någon av grunderna ovan. Migrationsdomstolens beslut om att avsluta ett förordnande som offentligt biträde får inte överklagas särskilt. Om domstolen avslutar ett förordnande föreligger det inte

heller någon rätt till kostnadsfritt rättsligt biträde om sökanden fullföljer sin talan avseende asylansökan till Migrationsöverdomstolen.

Vid överklagande av Migrationsverkets beslut i förfarandet för att fastställa ansvarig medlemsstat ska begäran om kostnadsfritt rättsligt bistånd och biträde ges in till och handläggas av migrationsdomstolarna. I dessa situationer ska domstolen ta ställning till om det finns skäl för att förordna ett offentligt biträde i överklagandeprocessen. Det ska inte finnas någon rätt till kostnadsfritt bistånd och biträde om överklagandet bedöms sakna rimliga utsikter till framgång. Ett överklagande av ett överföringsbeslut bör som utgångspunkt anses sakna sådana rimliga utsikter till framgång som avses. En migrationsdomstols beslut att inte förordna ett offentligt biträde i överklagandeförfarandet får inte överklagas.

Utmönstring av möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd för vissa grupper

Utredningen föreslår att det etableras en ordning med enbart tidsbegränsade uppehållstillstånd för flyktingar, alternativt skyddsbehövande, vidarebosatta (kvotflyktingar), varaktigt bosatta samt för utlänningar som beviljas uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter och vid vissa verkställighetshinder. Detta ska ske genom att bestämmelserna som reglerar möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd upphävs samt genom att det införs bestämmelser om tidsbegränsade uppehållstillstånd för utlänningar som i dag beviljas permanent uppehållstillstånd vid det första beslutstillfället, dvs. kvotflyktingar och varaktigt bosatta i Sverige. Den som beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt den föreslagna ordningen ska som regel även fortsatt kunna vara anknytningsperson om personen har välgrundade utsikter att beviljas varaktigt uppehållstillstånd. Vid beräkningen av den tid som kan läggas till grund för att beviljas ett permanent uppehållstillstånd enligt 5 kap. 5 § utlänningslagen ska inte kunna beaktas sådan tid under vilken utlänningen haft ett uppehållstillstånd som spårbytare, dvs. haft uppehållstillstånd för arbete efter avslag på asylansökan.

Svenskt medborgarskap vid tidsbegränsat uppehållstillstånd

Utredningen föreslår att den som omfattas av utredningens förslag om utmönstring av möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd ska kunna förvärva svenskt medborgarskap om denne vid beslutstillfället bedöms ha välgrundade utsikter att beviljas varaktigt uppehållstillstånd.

Övriga ändringar

Som en följd av att möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd utmönstras för vissa grupper föreslår utredningen vissa ändringar i studiestödslagen för att kvotflyktingar även fortsatt ska kunna beviljas studiestöd på samma sätt som andra skyddsbehövande.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Författningsändringarna som rör anpassningar till EU:s migrations- och asylpakt bör träda i kraft när asylprocedurförordningen respektive asyl- och migrationshanteringsförordningen ska börja att tillämpas, vilket är den 12 juni 2026 respektive den 1 juli 2026. Eftersom vissa av författningsändringarna rör båda förordningarna bör det förra ikraftträdandedatumet gälla för samtliga författningsändringar som rör anpassningar till EU:s migrations- och asylpakt. Samma ikraftträdandedatum bör gälla även för författningsändringarna som är hänförliga till förslaget om att utmönstra möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd för vissa grupper.

Utlänningslagens bestämmelser i dess äldre lydelse bör alltjämt gälla för asylansökningar och förfaranden som omfattas av det omarbetade asylprocedurdirektivet respektive den omarbetade Dublinförordningen. Övergångsbestämmelser föreslås även i fråga om ändringarna i lagen om svenskt medborgarskap. I övrigt föreslås inte några särskilda övergångsbestämmelser.

Konsekvenser

Utredningen bedömer att framlagda förslag är förenliga med Sveriges internationella åtaganden och regeringsformen. Genom utredningens förslag anpassas lagstiftningen avseende asylförfarandet i vissa avseenden till miniminivån enligt EU-rätten, vilket får vissa konsekvenser för de utlänningar som berörs. Kostnaderna för asylprövningen och mottagandet av asylsökande förväntas inte minska som en följd av utredningens förslag om anpassningar till asylprocedurförordningens bestämmelser om att avvisa en asylansökan respektive förklara en asylansökan som uppenbart ogrundad. Däremot bedöms statens kostnader för offentliga biträden minska som en följd av begränsningarna av rätten till offentligt biträde i asylprocessen.

Genom att möjligheten att beviljas permanent uppehållstillstånd försvinner för vissa grupper kan antalet ärenden om förlängning av tidsbegränsade uppehållstillstånd förväntas öka något, vilket innebär ökade kostnader för staten. Utifrån den historiskt låga nivån av antalet asylsökande till Sverige är det inte möjligt att uppskatta i vilken utsträckning förslagen kan förväntas leda till ett minskat antal asylansökningar och minskad asylrelaterad anhöriginvandring. Utredningens samlade förslag förväntas dock medföra att Sverige blir mindre attraktivt som asylland, vilket bör bidra till att antalet asylsökande även på sikt kommer att ligga på det som för närvarande är historiskt låga nivåer.

Det är utredningens sammantagna bedömning att förslagen totalt sett inte kommer att föranleda några kostnadsökningar för staten. Statens minskade kostnader för offentliga biträden i asylärenden bör i stället medföra att statens kostnader sammantaget minskar något som en följd av utredningens förslag. Det går emellertid inte att göra någon tillförlitlig beräkning i detta avseende eftersom det föreligger flera osäkerhetsfaktorer. Beroende på den framtida utvecklingen i vår omvärld skulle utredningens förslag kunna medföra vissa kostnadsökningar för staten som en konsekvens av det ökade antalet förlängningsärenden som utredningens förslag kan antas innebära.

Utredningens fortsatta arbete

Utredningen fortsätter nu att arbeta med det andra och sista blocket av uppdraget genom att ta ställning till under vilka förutsättningar permanenta uppehållstillstånd som har beviljats vissa utlänningar ska kunna ändras till tidsbegränsade uppehållstillstånd. Uppdraget i denna del ska redovisas i ett slutbetänkande senast den 2 oktober 2025.

Summary

Remit

Prior to this interim report, the Inquiry was tasked primarily with the following:

- analysing and taking a position on whether Swedish law allows for the possibility of refusing to examine asylum applications in more situations than those derived directly from the Asylum Procedure Regulation;
- analysing and taking a position on whether national government agencies should be authorised to declare asylum applications unfounded when this is manifestly the case in accordance with the possibility that exists under the Asylum Procedure Regulation;
- analysing and taking a position on the need for amendments to Swedish law in relation to the provisions of the EU Pact on Migration and Asylum concerning legal advice and legal assistance and representation;
- taking a position on how the possibility of granting permanent residence permits should be phased out for aliens who were granted residence permits based on need for protection, resettlement and exceptionally or particularly distressing circumstances, due to impediments to enforcement, work following a failed asylum application and as long-term resident, and for relatives of individuals belonging to these groups; and
- presenting necessary legislative proposals.

Below is a summary of the Inquiry's proposals aimed at amending relevant Swedish regulations to meet the minimum level required under EU law.

Rejection of asylum applications

The Inquiry proposes introducing provisions in the Aliens Act that make it possible to reject an asylum application in all situations where this is allowed under the Asylum Procedure Regulation. In relation to the current system, this means that the decision-making government agency would be given the possibility to reject an asylum application in more cases than is currently possible. This applies partly when an international criminal court or tribunal has granted applicants safe transfer to a Member State or a third country, and partly under certain conditions when an applicant is the subject of a return decision in accordance with Article 6 of the Return Directive.

Manifestly unfounded asylum applications

The Inquiry proposes introducing provisions in the Aliens Act that make it possible for the Swedish Migration Agency to declare an asylum application manifestly unfounded in all situations permitted under the Asylum Procedure Regulation. The conditions for enforcing a removal order without it having become final, however, are regulated in the Asylum Procedure Regulation by primarily directly applicable provisions. The possibility to declare an asylum application as manifestly unfounded would therefore have limited significance for individuals, but could be expected to entail certain positive effects for government agencies and courts.

Legal counselling and legal assistance and representation

The Swedish Migration Agency

The Inquiry proposes that the right to legal counselling shall be free of charge in accordance with the Asylum Procedure Regulation and the Regulation on Asylum and Migration Management and to be fulfilled by appointing a public counsel for an applicant. The State's responsibility for costs should be limited to the free-of-charge counselling prescribed by the Regulations. The provision of such counselling should be time-barred. As a basic premise, asylum seekers should have the right to one hour of legal counselling free of charge during the asylum process at the Swedish Migration Agency. If there

are grounds for doing so, the Agency should be able to approve compensation for an additional hour of counselling. In that connection, the current possibility to be assigned a public counsel who assists an applicant during all stages of the asylum process with the Agency would be removed. In the procedure for determining the Member State responsible, an applicant should have the right to one hour of legal counselling free of charge. The Agency should be given the possibility to refrain from appointing a public counsel in certain situations in accordance with what is permitted under the Regulations.

The provisions on handling matters concerning public counsel should essentially remain unchanged. As a basic premise, the appointment of a public counsel in an asylum process applies until the Swedish Migration Agency's decision has become final. However, in certain situations the migration courts should terminate the appointment (see below). In the procedure for determining the Member State responsible, a public counsel's appointment with respect to legal counselling free of charge ceases once a Member State has been determined as responsible.

The courts

According to the Asylum Procedure Regulation and the Regulation on Asylum and Migration Management, an applicant has the right to legal representation free of charge in potential appeals proceedings. At the same time, the Regulations prescribe a possibility for the Member States to deny this right in certain cases. The Inquiry proposes introducing provisions in accordance with the Regulations that enable the migration courts to refrain from appointing a public counsel or dismiss a public counsel in certain situations. In an appeal of the Swedish Migration Agency's decision in accordance with the Asylum Procedure Regulation, an applicant should not have a right to legal counsel free of charge if it is considered that the appeal has no tangible prospects of success or is abusive, or the applicant is already being assisted or represented by a legal adviser. An appointment of a public counsel in the asylum process normally applies until the Agency's decision becomes final. However, when migration courts receive an appeal, they should decide whether there are grounds to terminate the procedure for any of the reasons outlined above.

A migration court's decision to terminate an appointment of a public counsel should not be separately appealable. Moreover, if the court terminates an appointment, the applicant does not have a right to legal counsel free of charge if they assert their claim concerning an asylum application to the Migration Court of Appeal.

In an appeal of the Swedish Migration Agency's decision in the procedure for determining the Member State responsible, a request for legal assistance and representation should be submitted to and handled by the migration courts. In these situations, the court should decide whether there are grounds for appointing a public counsel in the appeals proceedings. An applicant should not have a right to free legal assistance and representation if the appeal is considered to have no tangible prospect of success. As a basic principle, an appeal of a transfer decision should be considered to have no tangible prospect of success. A migration court's decision to not appoint a public counsel in appeals proceedings cannot be appealed.

Phasing out the possibility of granting permanent residence permits for certain groups

The Inquiry proposes establishing an arrangement with only temporary residence permits for refugees or persons eligible for subsidiary protection, resettlement (quota refugees), long-term residents and aliens who were granted residence permits based on exceptionally distressing circumstances and in cases of certain impediments to enforcement. This should be carried out by repealing provisions regulating the possibility to be granted a permanent residence permit and introducing provisions on temporary residence permits for aliens who are currently granted permanent residence permits at the time of the initial decision, i.e. quota refugees and long-term residents of Sweden. Those who are granted a temporary residence permit in accordance with the proposed arrangement should normally also be able to be a sponsor if they have reasonable prospects of obtaining the right of permanent residence. The duration of time that can serve as a basis for granting a permanent residence permit in accordance with Chapter 5, Article 5 of the Aliens Act should not include time during which an alien has had a residence permit as a "change of track", i.e. had a residence permit for work following a failed asylum application.

Swedish citizenship for temporary residence permit holders

The Inquiry proposes that those covered by the proposals on phasing out the possibility of being granted a permanent residence permit should be able to obtain Swedish citizenship if they have reasonable prospects of obtaining the right of permanent residence.

Other amendments

As a consequence of the possibility to be granted a permanent residence permit being phased out for certain groups, the Inquiry proposes certain amendments to the Student Finance Act so that quota refugees can continue to be granted student finance in the same manner as others in need of protection.

Entry into force and transitional provisions

The legislative amendments concerning adjustments to the EU Pact on Migration and Asylum should enter into force when the Asylum Procedure Regulation and the Regulation on Asylum and Migration Management begin to apply, which is on 12 June 2026 and 1 July 2026 respectively. Since some of the legislative amendments have legal basis in both regulations, the former date of entry into force should apply for all the amendments concerning adjustments to the EU Pact on Migration and Asylum. The same date of entry into force should also apply for legislative amendments based on the proposal to phase out the possibility of being granted a permanent residence permit for certain groups.

The provisions of the Aliens Act in its former wording generally apply for asylum applications and procedures that are covered by the recast Asylum Procedures Directive and the recast Dublin Regulation. Transitional provisions are also proposed with respect to the amendments to the Citizenship Act. No additional specific transitional provisions are proposed.

Impact

The Inquiry finds that the proposals above are compatible with Sweden's international commitments and the Instrument of Government. Through the Inquiry's proposals, the legislation would be adapted as regards some aspects of asylum proceedings to the minimum level under EU law, which would entail certain consequences for the aliens concerned. The costs for examining asylum cases and reception of applicants for asylum are not expected to decrease as a result of the Inquiry's proposals on adaptations to the provisions of the Asylum Procedure Regulation on dismissing an asylum application and declaring an asylum application as manifestly unfounded. However, the State's costs for public counsel can be expected to decrease as a result of the limitations on the right to public counsel in the asylum process.

Through elimination of the possibility to be granted a permanent residence permit for certain groups, the number of cases concerning extension of temporary residence permits could be expected to increase somewhat, which would entail increased costs for the State. Based on the historically low number of asylum seekers coming to Sweden, it is not possible to estimate the extent to which the proposals can be expected to result in a reduced number of asylum applications and reduced asylum-related family member immigration. Taken together, however, the Inquiry's proposals can be expected to make Sweden less attractive as a country of asylum, which should contribute to the number of asylum seekers also remaining at historically low levels.

The Inquiry's overall assessment is that the proposals would not result in any cost increases for the State. The State's reduced costs for public counsel in asylum cases should instead lead to the State's total costs decreasing somewhat as a result of the Inquiry's proposals. However, it is not possible to reliably estimate in this respect due to a number of uncertainty factors. Depending on future international developments, the Inquiry's proposals could entail certain cost increases for the State as a consequence of the increased number of extension cases that can be assumed to arise due to the Inquiry's proposals.

Further work of the Inquiry

The Inquiry continues to work on the second and final part of the remit by taking a position on the conditions under which it should be possible to change permanent residence permits that have been granted to certain aliens to temporary residence permits. The Inquiry will submit its final report on this part of the remit by 2 October 2025.

Justitiedepartementet
Enheten för migrationsrätt

Remittering av delbetänkandet Utmönstring av permanent
uppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt
EU:s migrations- och asylpakt (SOU 2025:31)

Remissinstanser

1. Arbetsförmedlingen
2. Arbetsgivarverket
3. Asylrättscentrum
4. Barnombudsmannen
5. Centrala studiestödsnämnden
6. Centrum för rättvisa
7. Diskrimineringsombudsmannen
8. Domstolsverket
9. Föreningen Sveriges Överförmyndare
10. Företagarna
11. Försäkringskassan
12. Förvaltningsrätten i Göteborg (migrationsdomstolen)
13. Förvaltningsrätten i Luleå (migrationsdomstolen)
14. Förvaltningsrätten i Malmö (migrationsdomstolen)
15. Förvaltningsrätten i Stockholm (migrationsdomstolen)
16. Gislaveds kommun
17. Hudiksvalls kommun
18. Inspektionen för socialförsäkringen

19. Institutet för mänskliga rättigheter
20. Justitiekanslern
21. Jönköpings kommun
22. Kammarrätten i Stockholm (Migrationsöverdomstolen)
23. Karlskrona kommun
24. Landsorganisationen i Sverige (LO)
25. Linköpings kommun
26. Luleå kommun
27. Lunds universitet (juridiska fakulteten)
28. Länsstyrelsen i Norrbottens län
29. Länsstyrelsen i Skåne län
30. Länsstyrelsen i Stockholms län
31. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
32. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
33. Länsstyrelsen i Örebros län
34. Länsstyrelsen i Östergötlands län
35. Malmö kommun
36. Migrationsverket
37. Norrtälje kommun
38. Pensionsmyndigheten
39. Polismyndigheten
40. Region Skåne
41. Region Stockholm
42. Region Västerbotten
43. Region Örebro län
44. Riksdagens ombudsmän
45. Riksförbundet Gode Män och Förvaltare
46. Rädda barnen
47. Simrishamns kommun
48. Skatteverket

49. Småkom
50. Socialstyrelsen
51. Statskontoret
52. Stockholms kommun
53. Storumans kommun
54. Svenska kyrkan
55. Svenska Röda Korset
56. Svenskt Näringsliv
57. Sveriges advokatsamfund
58. Sveriges akademikers centralorganisation (SACO)
59. Sveriges Kommuner och Regioner
60. Säfle kommun
61. Säkerhetspolisen
62. Tjänstemännens centralorganisation (TCO)
63. Transportstyrelsen
64. UNHCR:s kontor för de nordiska och baltiska länderna
65. UNICEF Sverige
66. Uppsala kommun
67. Uppsala universitet (juridiska fakulteten)
68. Västra Götalandsregionen
69. Örnsköldsviks kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Justitiedepartementet **senast den 18 juni 2025**. Svaren bör lämnas per e-post till ju.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till ju.L7@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Ju2025/00838 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-post-meddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Om remissen är begränsad till en viss del av betänkandet, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett [beställningsformulär hos Elanders Sverige AB](#).

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Christian Lyrestam
Departementsråd

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com

Från: [Dag Sundberg](#)
Till: [Andreas Aspgren](#)
Ärende: Moderaternas förslag till remisstext AGNs AU 2025-05-27
Datum: den 27 maj 2025 07:47:26

EXTERN AVSÄNDARE: Klicka inte på länkar eller bifogade filer i meddelandet om du inte säkerställt avsändarens riktighet och litar på att innehållet är säkert.

Förslag remisstext AGN SOU 202531 Utmönstring av permanent uppehållstillstånd och vissa anpassningar till miniminivån enligt EUs migrations- och asylpakt

Norrbotten och Luleå står inför stora demografiska utmaningar med en åldrande och minskande arbetsför befolkning. Många arbetsgivare uppger idag att de har svårt att hitta arbetskraft och den problematiken kommer att kvarstå samt förmodligen öka de kommande åren i samband med alla industrietableringar som planeras. Befolkningstillväxten i Norrbotten och Luleå har de senaste 10 åren till stor del utgjorts av utrikesfödda som på olika sätt har bosatt sig här. Därför kan befolkningstillväxten hämmas av begränsningar i antalet asylsökande och beviljade uppehållstillstånd.

Att i ett tidigt skede ge besked till den asylsökande om de beviljas asyl eller avvisas är positivt. Ett gemensamt regelverk inom EU skapar överskådlighet och tydlighet istället för att som idag ha flera olika regler. Därför är det positivt att svensk rätt ligger i linje med asylprocedurförordningen. Avseende "uppenbart ogrundade asylansökningar" är Migrationsverket ansvarig myndighet och bör därför kunna anförtros att bedöma huruvida asylansökningar är uppenbart ogrundade eller ej.

Med respekt för skattebetalarnas pengar föreligger inga betydande skäl att gå utöver vad som föreskrivs av EU:s förordningar avseende statens kostnadsansvar vid rättslig rådgivning. Snarare finns ett värde i en enhetlighet inom EU i syfte att tydliggöra vad som gäller och i syfte att minska byråkratin.

Avseende upphävda möjligheter till permanenta uppehållstillstånd för vissa grupper som omnämns i punkt 4 ser vi en risk att det skapar ett stort glapp där det å ena sidan finns tillfälliga uppehållstillstånd och å andra sidan medborgarskap men inget mellanting vilket kan medföra vissa svårigheter. Under förutsättning att förslaget i punkt 5 genomförs ser vi dock att förslaget är balanserat. Att skapa ett tydligare regelverk, där det framgår att målet ska vara medborgarskap för de som önskar bo i Sverige, ser vi som positivt. Tillfälliga uppehållstillstånd kan förvisso medföra en viss stress hos de som får detta men samtidigt kan den ökade tydligheten och fokuset på medborgarskap tydliggöra vägen framåt för de som kommer till Sverige vilket är positivt. Däremot bör det övervägas att korta den byråkratiska processen kring att erhålla medborgarskap för att kompensera för att permanenta uppehållstillstånd tas bort i processen, dock utan att minska på kraven för att erhålla medborgarskap.

Det bör anmärkas på att ordet "förvärv" kan tolkas på flera olika sätt och bör därför bytas ut mot ordet "erhålla" eller dylikt. Förslagen behöver konsekvensbedömas utifrån hur de påverkar integrationen och nyanländas förutsättningar att bidra till samhället.

Redovisning av meddelanden

Ärendenr 2025/143-1.1.1.7

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att lägga redovisade meddelanden till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Följande meddelanden redovisas:

Avsändare	Ämne
2025-05-22 Regeringskansliet	Dnr BUN 2025/153.807-1.3.1.5 Remiss avseende Skärpta villkor för friskolesektorn (SOU 2025:37)
2025-05-16 Personuppgiftsombud	Dnr 2025/134.571-1.5.3.2 Personuppgiftsincident Anonymitetsskyddad medarbetares bild med namn har hängts upp i entrén tillsammans med de nya bilderna på alla medarbetare på Vuxenutbildningen. Bilden togs ner och alla bildbanker har gåtts igenom för att ta bort eventuella kvarvarande bilder på medarbetaren. Rutiner ses över. Anmälan till IMY är upprättad.
2025-05-19 Personuppgiftsombud	Dnr 2025/135.572-1.5.3.2 Personuppgiftsincident En incident inträffade där en person startade en möteschatt i Teams och lade till flera lärare, rektorer och elever från olika skolformer (grundskola, gymnasium, vuxenutbildning). Systemförvaltaren kontaktades av en rektor tillsammans med en IT-utvecklare och systemförvaltaren lades till i chatten kl. 08:43 för att få åtkomst. Systemförvaltaren lade till en IT-tekniker från IT-supporten i chatten kl. 08:45 och initierade även ett ärende i SD+ om detta. Eleven har använt e-postadresser i ett sammanhang (privat syfte) där övriga deltagare inte förväntade sig det, vilket resulterade i att dessa

uppgifter blev synliga för alla närvarande i Teams-mötet.

Mentor har haft samtal med två elever dvs. med den som skapat Teams-mötet och med den som lade till övriga deltagare.

Anmälan till IMY är inte upprättad.

Redovisning av delegationsbeslut 2025-06-10

Ärendenr 2025/144-1.1.1.7

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att godkänna redovisningen av anmälda delegationsbeslut.

Beskrivning av ärendet

Beslut fattade på delegation ska anmälas till arbetsmarknads- och gymnasienämnden på nästföljande sammanträde. Följande beslut redovisas enligt gällande delegationsordning:

Delegat	Beslutsdatum
Arbetsmarknads- och utbildningsdirektör	
Dnr 2025/138.623-3.8.5.1 Fastställa läsårsplan gymnasieskola 2026/2027	2025-05-26
Dnr 2025/139.624-3.8.5.1 Fastställa läsårsplan gymnasieskola 2027/2028	2025-05-26
Dnr 2025/131.537-2.3.3.3 Beslut om ställföreträdande förvaltningschef	2025-05-08
Avdelningschef IT/Adm	
Dnr 2025/8.550-3.8.1.2 Beslut om avslag på elevresor	2025-05-13
Dnr 2025/8.551-3.8.1.2 Beslut om avslag på elevresor	2025-05-14
Dnr 2025/8.579-3.8.1.2 Beslut om avslag på elevresor	2025-05-19
Dnr 2025/8.584-3.8.1.2 Beslut om avslag på elevresor	2025-05-20
Dnr 2025/8.590-3.8.1.2 Beslut om avslag på elevresor	2025-05-21
Dnr 2025/8.609-3.8.1.2 Beslut om avslag på elevresor	2025-05-27

Skolchef gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola

Dnr 2025/145-3.8.5.1 2025-06-02

Delegationsbeslut med anledning av antagning till
internationell gymnasieskola via fri kvot

Dnr 2025/146-3.8.5.1 2025-06-02

Delegationsbeslut med anledning av antagning till
internationell gymnasieskola via fri kvot

Dnr 2025/147-3.8.5.1 2025-06-02

Delegationsbeslut med anledning av antagning till
internationell gymnasieskola via fri kvot

Dnr 2025/153-2.4.3.3 2025-06-03

Delegationsbeslut gällande tilläggsbelopp för
extraordinärt stöd vid NTI-Gymnasiet

Information avseende enkät om trygghet och studiero i gymnasiet

Ärendenr 2025/151-2.1.0.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen informerar avseende enkät om trygghet och studiero i gymnasiet.

Andreas Aspgren

Kommunsekreterare

Information avseende arbetet med branschråden

Ärendenr 2025/150-2.1.0.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen informerar om arbetet med branschråden.

Andreas Aspgren
Kommunsekreterare

Information avseende gymnasieskolans arbete med frågor gällande HBTQIA+

Ärendenr 2025/152-2.1.0.1

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningens förslag till beslut

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknads- och utbildningsförvaltningen informerar om gymnasieskolans arbete med frågor gällande HBTQIA+

Andreas Aspgren

Kommunsekreterare